

Leszel ismét kedves lányom,
Kiben örömömet látom!
(Átöleli s úgy állanak.)

Bogarak (vigan):

Eljen! Eljen!

(Mind énekelnek. A bogarak egy része énekel, a többi táncol.)

Mind: Eljen a jó kis tündérke!

(Függöny le.)

(A darabban előforduló jelmezeket házilag állíthatjuk elő. A bogarak számára egyszerű fekete vagy barna anyagból hosszúujjas mellénykével egybeszabott nadrágot készítünk. A bogár hátát keménypapírból vágjuk ki, széleit bevágva kissé összefogjuk, megdomborítjuk, a jelképezendő bogár alakja szerint. Ezt bő, zsákszerű, alul gumival összehúzott ujj nélküli kabátka hátára varrjuk. A kar számára oldalt nyílásokat hagyunk. A kabát hátsó nyakrészéhez a fejhez simuló fejkötőcskét erősítünk, mely csak az arcot hagyja szabadon. Legalkalmasabbak e célra a sűrű szövésű használt harisnyaszárak. Erre papírral átsavart drótból csápokat helyezünk. A kabátka bebújós, a nyaknál sötét zsinórral összehúzza megkötjük. A bogárhátakat a bogárnak megfelelő színes papírral, annak rajza szerint beragasztjuk, vagy kifestjük. A lepkék fekete trikónadrágot és ezzel egybeüggő mellénykét kapnak, ugyanolyan csápos főkötőt és lepkeszárnyakat. A szitakötő aranybarna, kékes vagy zöld mellényes nadrágot és főkötőt kap. Ezen nincsenek csápok, csak két oldalt nagy, kiálló flitterrel behintett szemek. Szárnyát a nadrághoz hasonló színű tüllből készítjük. A szárnyak széleit kemény drótból alakítjuk, hogy ne gyűrődjenek. Ugyanígy készül a méh szárnya is megfelelő alakban és színben. Lepkeszárnyakat krepppapírból is készíthetünk. A virág fejdíszeket lehet krepp papírból részint fejkötő, részint a fejre boruló kalapalakban készíteni, vagy egy zöld sapkarész tetejére. Fejkötőszerűen: árvácskát, margarétát, százszorszépet stb., hol a virág közepét az arc alkotja, s a szírmök ezt ölelik körül. Kalapszerűen készül a pipacs, sisakvirág, harangvirág stb. Sapkaszerű tetőt kap a szekfü, liliom, rózsza stb. — A szárnyak közepébe pávaszemet festhetünk vagy ragaszthatunk. A gombaház keménypapírból készül lécek segítségével.)

KARACSONY NAGYANYÓNAL.

Gyermekszínháték 1 felvonásban.

Írta: *Koretzky Etel* közs. tanítónő, Nagydorog.

SZEREPLŐK:

<i>Nagyanyó</i>	}	<i>testvérek</i>	<i>Pisti, a fia</i>
<i>Esztli 11 éves</i>			<i>Betlehemes</i>
<i>Gizi 6 éves</i>			<i>Öreg pásztor</i>
<i>Pali 9 éves</i>			<i>4-6 angyal</i>
<i>Józszi 7 éves</i>			<i>3 gárdista</i>
<i>Asszony</i>			<i>Gyermek Jézus</i>

1. Jelenet. (Nagyanyó, Józsika.)

Szín: Egyszerű szoba. Hátul, a faltól kissé előbbre, közepesen asztal, terítővel. Tőle balra nyugágy, benne alszik egy 5-6 éves, béna fiúcska. Nagyanyó az asztalnál foltoz egy már eddig is sok folttal ékeskedő nadrágot. Jobbról-balról ajtó, esetleg hátul is egy.)

Nagyanyó (a kezében levő nadrágot nézi, felemeli, s a közönség felé mutatja): Istenem, Istenem. Most megint foltot kell rá vetnem! Nem tudok újat venni, szegény özvegyasszony vagyok. Sokszor betegeskedem. Nem sokat keresek a mosással, vasalással, pedig szép karácsonyt szerettem volna nekik szerezni. Unokáim még kicsinyek, iskolába járnak. Ez itt Józsi. Béna a lába, mozdítani se tudja. Mi lesz vele, mi lesz vele?!... Most alszik szegényke... Aludj aranyom, álmodj szépet, legalább álmodban légy boldog! (Az órára néz.) De már elmúlt három óra! Hamarosan íthón lesznek a gyermekek! (Lépések zaja hallik.) Már itt is vannak!

2. Jelenet. (Észti, Gizi, Pali jönnek.)

Észti, Gizi, Pali (benyitnak): Dicsértessék a Jézus Krisztus! Kezét csókolom, drága nagyanyó! (Kabátjukat, sapkájukat leteszik, táskájukat elhelyezik. Mindegyik előveszi az értesítőjét.)

Nagyanyó: Csak esőben, gyermekeim, fel ne ébredjen Józsi!

Józsi: Ebren is vagyok már!

Észti, Gizi, Pali: Szervusz Józsi! Jól érzed magad? Majd mesélünk neked sokat!

Észti (tándlépéssel nagyanyóhoz megy, mutatja értesítőjét): Tessék nézni, nagyanyó! Csupa egyes! Ugy-e, örül neki, nagyanyó?

Nagyanyó: Bizony, ez nagyon szép! Örülök neki! Hát a tied, Pallikám?

Pali: Az enyémben van két ketős, pedig nagyon iparkodtam!

Gizi: Tessék megnézni az enyémet is!

Nagyanyó (olvassa): kitűnő, kitűnő, kitűnő. Nagyon jó a tied is, Gizikém! (Megcirógatja.) Ugy-e, továbbra is szorgalmas kislány leszel?

Gizi: Igen, nagyanyó!

Józsi: Gyertek ide körém, és meséljetek már valamit!

(A gyermekek odamennek, elhelyezkednek.)

Pali: Miről meséljünk, Józsikám?

Józsi: A karácsonyi angyalkáról!

Észti: Bizony, járnak ám már! Benéznek minden ablakon és megmondják Jézuskának, hol van jó gyerek, hol rossz!

Józsi: És a jók kapnak karácsonyfát? Ugy-e?

Pali: Minden jó gyermek kap. Ugy-e nagyanyó?

Nagyanyó: Minden jó gyermek kap tőle ajándékot; karácsonyfát is. De sokszor gondoltam arra, hogy mi lenne, ha elfogyna a kis Jézus sok-sok karácsonyfája?... Hiszen annyi jó gyermek van a világon!... Mi lenne, ha nektek nem jutna már!...

Gizi: Ugyan nagymama, hogy lehet ilyet gondolni? Jézus-

kának van annyi, amennyit csak akar. Nekünk is hoz egyet, ugy-e?

Nagyanyó (félrefordul, szemeit törülgeti): Istenem, könnyörülj szegény kis árváimon! (gyerekekhez): Jók voltatok aranyos unokáim, bizonyára hoz, csak továbbra is jók maradjatok!

Józsí: Nem láthatnánk, mikor hozza?...

Gizi: Jaj, de szeretném én is látni a Jézuskát!

Eszti: Ha Jézuska akarja, megláthatod Őt!

Józsí: Mondjatok szép karácsonyi verseket!

Eszti: Jó, majd én kezdem! (Feláll, előrelép, s elszavalja: Szálljatok le, szálljatok... című verset.)

Józsí (az ablakra néz, ahol éppen egy angyal tekint be. Egy pillanatig tart csak): Gyerekek! A karácsonyi angyalka most nézett be! Igen, igen, én láttam!

Pali: Tévedtél, Józsika! Az ágakat mozgatja a szél.

Józsí: De igen, én láttam, egész biztos, hogy angyal volt!

Eszti: No, össze ne marakodjatok, mert akkor máshova viszi a karácsonyfát! Azt hiszi, rossz gyermekek vagytok!

Pali: Gizike! Halljuk a te versed! (Elmond egy karácsonyi verset.)

(A vers végén kopogtatnak, mindenki az ajtóra néz. Belép a gyermek Jézus. Köpeny (sötét színű) van rajta, fején csuklya.)

3. Jelenet. (Voltak, a Gyermekek.)

Gyermek: Jó'estét adjon Isten mindnyájatoknak!... Megengeditek, hogy bejöjjek?

Eszti: Jöjj csak, bátran! Hát másutt nem fogadtak be?

Pali (feléje megy): Ne félj, nem bántunk!

Gyermek: Bizony, sokan elküldtek az ajtójukból. De ti jók vagytok... Milyen jó meleg van nálatok!

Eszti: Gyere beljebb (kézen fogja), tedd le a köpenyed!

Gyermek: Most még nem! Majd később!... Ti testvérek vagytok?

Eszti: Igen! Ez itt Pali, Gizi; ott meg szegény Józsika!

Gyermek: Mért mondd, hogy szegény? Talán beteg? Miért fekszik Józsika?

Józsí: Béna a lábam. Meg se bírom mozdítani.

Gizi: Pedig hányszor hívom játszani!

Józsí: Bizony, én is szeretnék iskolába járni, csúszkálni, szaladgálni.

Gyermek: Hát a templomba szívesen járnál-e?

Józsí: Legelőször is odamennék! Sőt minden reggel! Nagyon szeretem ám a Jézuskát!

Gyermek: A Jézuska írs téged!... Csakugyan szeretnél meggyógyulni?

Józsí: Nagyon, nagyon, ha Isten is úgy akarja!

Gizi: Minden este imádkozunk a jó Istenhez, hogy gyógyítsa meg a mi testvérünket.

Gyermek: Imátok kedves az Isten előtt.

Nagyanyó (eddig hallgatta, most felkel, megeirógatja):
 Úgy látom, te nagyon jó gyermek vagy! Örülök, hogy hozzánk
 jöttél! Ugy-e a faluba igyekszel? Most már sötét van, nem en-
 gedlek el. Maradj itt éjszakára. Velünk vacsorázol s reggel
 majd elkísérünk. Jó lesz?

Gyermek: Köszönöm jóságodat! Az Isten áldjon meg érte!
 (Háttérbe húzódik egészen.)

(Megint kopognak. Belép egy síró asszony.)

4. Jelenet. (Voltak, asszony.)

Asszony (sírva): Jaj nekem, jaj nekem! (zokog.)

Nagyanyó: Mondja, kedves Káissné, mi baja van? Mi történt?

Asszony (sírva mondja): A Pisti fiam, hogy hazajött, azt mondtam neki... hozzon egy kis rózsét az erdőből. Máskor is hozott már... de most biztosan eltévedt... még mindig nem jött haza! Mi lesz szegénnyel?... Megfagy az aranyom... Jaj, Istenem, segís rajtam!

Nagyanyó: Ne sírjon, jó asszony, majd haza vezérli a jó Isten! Valószínű sokat szedett, nehéz hozni, közben sokszor meg áll és azért késik. Várja szép nyugodtan! Lehet, hogy a kisugárzó fény idehivogatja. Tessék, üljön le!

Asszony (meglátja a Gyermeket): Hát ez ki? Vendégük is van?

Nagyanyó: Egy gyermek, a faluba igyekszik, és betévedt hozzánk.

Gyermek: Es nagyanyó olyan jó, hogy szállást is ad nekem éjszakára...

Asszony: Ilyenforma az én Pisti fiam is!

(Sír.)

Gyermek (pár lépést előbbre jön): Ne sírjon, jó asszony! Jó az Isten! Haza fogja vezérelni kis fiát, csak bízzék Benne! (Ő nem hagyja el soha, a benne bízókat!

Asszony: Milyen okosan beszélsz, kis fiam. Kitől tanultad ezt?

Gyermek: Atyámtól!... No ne sírjon, nyugodjék meg kedves néni, higgye el, semmi baja sem lesz Pistikának!

Asszony: Nem tudom ki vagy, de szavaid vigasztalnak, megnyugtатnak. Honnét jöttél?

Gyermek: Messziről, s még hosszú az utam. Igen örülök, ha jó emberek közé kerülök. — Készülődtök karácsonyra? Az előbb betlehemesekkel találkoztam. Errefelé jöttek.

Asszony: Az ám, azt mondták, hamarosan itt lesznek.

(Csengetés hallatszik.)

Mind: Itt is vannak már!

5. Jelenet. (Voltak, betlehemes.)

Betlehemes: Szabad-e bejönni?

Nagyanyó: Gyertek lelkecskéim, gyertek!

Betlehemes: Dícsértessék a Jézus Krisztus!! Békesség e háznak, s minden lakójának!

Elérkezik immár szent karácsony este,
Pista, Jóska, Panna várják szívrepesve.
Mindannyian várják a kisded Jézuskát.
Mindnyájan várjuk a világ Messiasát.
Jöjjenek el velem a régmúlt időbe,
Jöjjenek, jöjjenek, messzi, messzi földre.
Meg se állunk, kérem, Betlehem városig...
A hold is már feljött... A város aluszik.
Gyere csak be öreg pásztor, mit láttál, hát mondd el!

6. *Jelenet.* (Voltak, Öregpásztor.)

Öregpásztor (bejön):

Hogy mit láttam? Találkoztam rengeteg emberrel.
Megkérdeztem tőlük, mi járatban vannak?
Rendeletet kaptak, s szóffogadtak annak.
Mindenki megy jelentkezni, merről, honnét való.
Oly fáradtak, kimerültek. Ez az igaz való.
Én is elfáradtam, annyit jártam-keltem,
Letelepszem ide, jól esik pihennem!
Gyere mellém, pajtás, te is jöjj kis szolgám!
Ha te tudsz még többet, kivele csak, mondd ám!

7. *Jelenet.* (Voltak, Bojtár.)

Juszuféknál jártam, épp aludni tértek
Nagy messziről jöttek, s kimerült vendégek.
Megtréfáltam kissé a jó Sára nénit.
Azt mondtam, még tíz vendég megfér itt!
Egy a vizespadon, kettő az ágy alatt...
Sára néni erre a seprőért szaladt.
Hogy ha ki nem ugrom a kis ablakon át,
s támogatom tovább egyik ajtófélfát,
kaptam volna párat hátam közepére!...
Fájhatna a fogam birka pecsenyére!
Elszaladtam tehát... Szedtem sátorlámát,
egyenest a rétre s kerestem a nyáját.
Hála Jehovának! Nem történt semmi baj,
csak épp álmos vagyok. Aludjunk (ásít) ajajaj!...
(Lefekszik az öreg mellé. Kis idő múlva ének hallatszik
kívülről, halkán, dúdolva, majd fokozódó erővel. Belép három
angyal s énekelik):

8. *Jelenet.* (Voltak, 3 angyal.)

Angyalok (énekelik): *Békesség, földön az embernek...*
Öregpásztor (ébredszik) nézi a jelenést, szemét dörzsöli,
körülnéz, megböki a kis bojtárt és a Betlehemeset is, (halkan):
Abris te, ébredj fel! Ébredjetek!

Kis bojtár (ébredszik, csodálkozik. Megcsípi a karját az ének végén, s mondja): Ebren vagyok! (Egy pillanat alatt történjék, s ez idő alatt az egyik angyal előbbre lép, a pásztorok hátrálnak.)

Angyal: Ne féljeteK, pásztorok, nagy örömet hirdetek nektek! Ma született az Úr Jézus Dávid városában. Ez lesz a jel: találtok egy gyermeket pólyába takarva, jászolba fektetve.

(Több angyal jön s éneklük): *Dicsőség mennyben az Istennek...* Ének végén két angyal középre (asztalra) teszi a *Betlehemet*.)

Öregpásztor (Betlehemeshez): No, jössz-e velem?

Betlehemes: Már hogyné mennék!

Bojtár: En is mehetek, ugy-e?

Öreg pásztor és Betlehemes: Jöhetsz, fiam, jöhetsz!

Bojtár: De mit viszünk a Kisdednek?

Öreg pásztor: Van a tarisznyámban egy kerek sajt. (Feltetzi vállára a tarisznyát.)

Betlehemes: Az enyémben puha kenyér...

Bojtár: En meg szaladok a báránycámért. (Kisiet, behoz egy kis bárányt. Ha nincs élő, kitömött játékbárány is jó. Igen ölelgesse, takargassa, ne sok látszódjék belőle.)

(A jelenlevők énekelnek: *Mennyből az angyal...*)

Öreg pásztor (útrakészen bottal, tarisznyával): No, pajtás, nagy kitüntetés ért bennünket!

Betlehemes: Igyekezzünk meghálálni az Uristennek avval, hogy ezután hűségesebben tartjuk meg parancsait. Jó?

Öreg pásztor: Segítsen minket ebben a hatalmas Isten!

Bojtár (bejön báránnyal): Még nem indultak el? Menjünk már!

Öreg pásztor és Betlehemes: Induljunk, no, a Mindenható nevében!

(Betlehemes, Öreg pásztor és Bojtár az asztal körül járnak. A többiek éneklük: *Pásztorok, pásztorok...* első szakaszát. Csak egyszer kerüljék meg, aztán a „Betlehem” elé térdelve várják imára tett kézzel az ének végét.)

Öreg pásztor:

Öreg pásztor vagyok én már kedves Messiásom,

Mégis elhozott Te eléd rogyadozó lábom.

Leborulva hön imádlak, világ Megváltója.

Aldott légy, hogy közénk jöttél, mennynek megnyitója:

Fogadd el e csekélységet! Mást nem tudok adni.

Olyan jó itt, bárcsak tudnék Nálad itt maradni!

Szolgálnalak oly hűséggel, mint a kutya én engem.

Kis kacsóddal áldj meg, áldj meg, édes jó Istenem!

Betlehemes:

Puha kenyér, fehér kenyér, egyszerű ajándék,

Fogadd tőlem el jószívvel... Adok ám én mást még!

Szívem adom, szándékával s minden érzelmével,

Aldj meg, Uram, Te jóságos, Isten kegyelmével!

Fehér kenyér: földi kenyér. Kegyelmed: az Élet,
Kegyelmeddel enyém lesz majd fönn az Örök élet.

Bojtár:

Jézuska, én is itt vagyok, elmaradni nem akarok.
Elhozta a báránycámat. Legjobb helye itt van, Nálad.
Szeretettel círógattam, harmatvízzel itatgattam.
Szeretett is engem nagyon!! (Leteszi.) Így ni, ezt most
ittén hagyom!

Mindenki (aki a színpadon van, énekel): *Pásztorok, pász-
torok...* 2. szakaszát: (Angyalok szózata stb.). Az ének végén
felállnak. Nagyanyó diót osztogat nekik egy szakajtóból).

Nagyanyó: Nagyon szép volt, köszönjük e pár szép percet.
Áldjon meg benneteket az Isten! Nesztek egy kis dió. Mást nem
adhatok...

Betlehemes:

Igy történt, ezen mód, valamikor régen:
Angyalok szálldostak fönn, a magas égen
Dicsérték az Istent, s jó hírt hoztak nekünk,
Azóta e napon mindig örveendezünk.

(A gyermekhez fordul.)

Dicsérjétek Istent, áldjátok Jézuskát,
S kérjétek tőle egy kis karácsonyfát!
Én is kérem Öt, hogy adjon áldást rátok.

(A közönség felé.)

Dicsérjük az Istent, aki úgy szeretett,
s elküldé e földre a drága Gyermeket,
a kicsiny Jézuskát... Dicsérjé minden száj.
Ének, zene és dal, Ot dicsőítve szállj!

Énekelnek: *Krisztus Jézus született.* (Az ének alatt eltá-
vozik a Betlehemes — (viszi a betlehemet) az Öreg pásztor — a
Bojtár, s az angyalok is.)

Gyerekek: Drága nagyanyó, köszönjük szépen, hogy been-
gedte őket!

Asszony (kezetfog Nagyanyóval): No, Isten áldja! Nem
tudok maradni, megyek keresni a kis fiamat.

(Lépések hallatszanak, kopogás.)

9. Jelenet. (Voltak, 3 gárdista.)

(Három gárdista lép be nagy csomagokkal, s vezetik az el-
tűnt Pistát. Ugy helyezkedjenek el, hogy (Pisti) még egyelőre
ne legyen látható.)

Gárdisták: Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Egyik: Kedves néni! A jó Isten dicsőségére fogadja el tő-
lünk, gárdistáktól e pár csomagot! Az Ur Jézus parancsát akar-
juk teljesíteni, amikor kis szívünk egész szeretetével gyűjtö-
gettük össze azoktól, akiknek több volt, s elhoztuk ide, ahol nagy
szükség van rá.

Pisti (előbbre jön, megátja anyját, ez is őt).

Asszony (odasiet): Pisti fiam! (Megölelgeti). Hol jártál!

Pisti: Edesanyám! Aggódott miattam?

Második gárdista: Itt akadtunk rá, nem messze. Nagy esomó rőzsét szedett már. Alig bírta, szegényke. Mi segítünk neki.

Harmadik gárdista: Ez a nagykendő nagyanyóé, a cipő Palikáé, e ruha Esztikéé, a baba Gizikéé, a labda, mackó és e esomag cukor meg Józsikáé. (Atadják az ajándékokat.)

(Ezalatt a háttérben a Gyermekek leteszi köpönyegét s előbbre jön kissé. Pár angyal is észrevétlen bejön, jobbról hozzák a feldíszített karácsonyfát, balról kettő. A harmadik gárdista utolsó szavára mindenki meglátja a Gyermekeket.)

Mind (egy pillanatig nézik s örömmel kiáltják egyszerre): Jézuska! (Mindenkori térdre borul).

Jézuska (közelebb lépeget, lehetőleg középre; angyalok kísérik, mosolyogva): Ne féljétek! Jól érzem magam köztetek! Örömet szereztek szívemnek! Bár minden ember szeretné úgy felebarátját, mint ti! Béke, nyugalom lakna az emberi szívekben, ha Atyám parancsait megtartanák!... Teljessé teszem a ti örömötöket!... (A béna fiú felé fordul, s int neki): Józsika, jöjj ide!

Józsika (felül, leteszi lábait, szép lassan feláll, odalépeget Jézuska elé, aztán letérdel előtte).

Mind: Csoda, csoda! Dícsérjük az Urat! (Felugrálnak.)

Józsika: Hála Neked, édes Jézusom, hogy meggyógyítottál. Oly nagy az örömem! Most már járhatok templomba, iskolába! Tudok szaladni, ugrálni! Köszönöm Néked, édes Istenem!

Nagyanyó (Jézuska felé megy, kis távolságra letérdel előtte): Drága kis Jézuskám! Köszönöm én is, hogy meggyógyítottad az én kis unokámat. Bár lenne az egész élete az Isten dícsérete!

Jézuska: Ugy lesz! (Józsikára néz, aki közvetlen előtte térdel.) Te kis Jóska, majd felnősz és sok-sok embert vezetsz hozzám! Sántákat, vakokat, betegeket, nyomorékokat... s én mind meggyógyítom őket, mint most téged! Ertetted, mit mondtam?

Józi: Igen, Jézuska! Szolgád leszek és Hozzád vezetem az embereket! Igen, igen! (Nagy örömmel): Milyen jó, nagyanyó, hogy befogadtuk a Gyermekeket!

Jézuska: Amit egynek a legkisebb atyámfiai közül tesztek, nekem tettétek. Befogadtatok egy gyermeket — Engem fogadtatok be! (Aldásra emeli kezeit): Aldásom rátok!...

Angyalok: Sohse feledjétek a karácsonyi kis Jézust!

Enek (Ó, örök szeretet) alatt besorakoznak újra a még kint levő angyalok, a betlehemes, az öreg pásztor, a bojtár, az aszszony, a fiú, a gárdisták. Szépen helyezkednek el.)

(Függöny.)